

בש"פ 3520/21 - מדינת ישראל נגד חיים פלח

בבית המשפט העליון

בש"פ 3520/21

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: חיים פלח

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
מיום 20.5.2021 במ"ת 15708-04-21 שניתנה על-
ידי כבוד השופטת א' פינק

תאריך הישיבה: י' בסיון התשפ"א (21.5.2021)

בשם העוררת: עו"ד מירי קולומבוס

בשם המשיב: עו"ד יניב דניאל

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 20.5.2021 (מ"ת 15708-04-21, השופטת א' פינק) שבה הוא הורה על העברתו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 8.4.2021 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום כנגד המשיב ונאשם נוסף (להלן: הנאשם הנוסף) המייחס להם עבירות של ייצור והחזקת סמים מסוג קנבוס. על-פי הנטען בכתב האישום, בחודש פברואר 2021 שחר עמוד 1

הנאשם הנוסף דירה בת ארבעה חדרים, והקים בה מעבדה לצורך גידול סם מסוכן מסוג קנבוס. עוד נטען כי במועד אשר אינו ידוע למאשימה, עובר ליום 29.3.2021, הצטרף המשיב לגידול הסמים בצוותא עם הנאשם הנוסף, והשניים גידלו בצוותא כ-465 צמחי קנבוס והחזיקו כמות נוספת של קנבוס במשקל כולל של כ-80 קילוגרמים. כמו כן, השניים החזיקו ברכבו של המשיב שתילים נוספים של צמחי קנבוס במשקל כולל של כ-14 קילוגרמים. עוד החזיקו השניים ברכבו של המשיב סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל כולל 40 גרם וסם מסוכן מסוג EUTYLONE במשקל כולל של 10 גרם ואף כ-80 טבליות של סם מסוכן מסוג MDMA.

3. בהתאם לכך, יוחסו למשיב ולנאשם הנוסף העבירות הבאות: יצור הכנה והפקת סמים לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), והחזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) לפקודת הסמים ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין. לנאשם הנוסף בלבד יוחסה גם עבירה של נטילת חשמל לפי סעיף 400 לחוק העונשין.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב והנאשם הנוסף עד תום ההליכים נגדם. המשך הדברים יתייחס לעניינו של המשיב בלבד.

5. בדיון שהתקיים ביום 8.4.2021 טען בא-כוח המשיב כי הראיות לכאורה בעניינו הן דלות. לטענתו, הנאשם הנוסף הוא שהקים את המעבדה ואילו המשיב הגיע לבקר בה רק ביום 29.3.2021. בנוסף לכך, נטען כי חלקו של המשיב בעבירות הוא מינורי. לבסוף, ביקש בא-כוחו של המשיב להציע חלופת מעצר בפיקוח של חבר משפחה.

6. בתום הדיון קבע בית המשפט המחוזי (השופט ע' דרויאן-גמליאל) כי עיון בחומר החקירה מצביע על ראיות לכאורה ביחס לעבירות המיוחסות למשיב. בהקשר זה התייחס בית המשפט המחוזי בין היתר לשהותו של המשיב בתוך המעבדה, לשקרים שמסר לשוטרים מיד עם לכידתו, לסמים שנתפסו ברכבו ולנסיבות האופפות את לכידתו ומעידות על קשר למקום ולמעשים האסורים. כמו כן, בית המשפט המחוזי קבע כי קיימת עילת מעצר, בהתחשב בחזקת המסוכנות הסטטוטורית בנסיבות העניין, ובכך שלמשיב עבר פלילי. בית המשפט המחוזי ציין כי בעבר הורה בית המשפט על שחרור לחלופת מעצר כאשר מדובר בעבירות של גידול קנבוס, אולם זאת כאשר לא היו סימני סחר וכאשר מדובר היה בנאשמים נטולי עבר פלילי. המקרה דנן, כך צוין, הוא שונה, בהתחשב בכמות הסמים שנתפסה ברכבו של המשיב. לבסוף, הורה בית המשפט המחוזי על קבלת תסקיר של שירות מבחן.

7. ביום 4.5.2021 התקבל תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. בתסקיר צוין כי המשיב מצוי בקשר זוגי והוא אב לשני ילדים, שהצעיר מביניהם הוא בן חודש. שירות המבחן התרשם כי המשיב מבטא נכונות לקדם שינוי בחייו, אך לצד זאת העריך כי מעצרו מבטא היעדר השפעה מרתיעה של הליכים משפטיים. על כן, חרף העובדה ששירות המבחן היה ער להתגייסותם של בני משפחתו של המשיב ומכריו לסייע לו ולפקח עליו, שירות המבחן לא המליץ על שחרורו של המשיב ממעצר, בין השאר בשל עומק מעורבותו בפעילות עבריינית.

8. ביום 6.5.2021 נערך דיון נוסף בבית המשפט המחוזי (השופט דרויאן-גמליאל), ובסופו נקבע כי מבלי לקבוע מסמרות, יש מקום להשלמת תסקיר שיתייחס גם לאפשרות של העברה למעצר בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט המחוזי ציין כי לחובת המשיב עבר פלילי מכביד (לא בעבירות סמים), אך מנגד, מעמדו של הנאשם הנוסף בהיררכיה העבריינית גבוה באופן מובהק ממעמדו של המשיב - והוא הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני.

9. ביום 18.5.2021 התקבל תסקיר משלים בעניינו של המשיב. שירות המבחן סבר כי אין בפיקוח האלקטרוני משום גורם ממתן ומפחית סיכון עבור המשיב. זאת, תוך חזרה על התרשמותם מדפוסים עברייניים אצל המשיב.

10. בהמשך לכך, נתן בית המשפט המחוזי (השופטת פינק) את ההחלטה העומדת ביסוד הערר דנן, שבה הוא הורה כאמור על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט המחוזי קבע כי מסוכנותו של המשיב מבוססת הן על העבירות החמורות המיוחסות לו בכתב האישום והן על עברו הפלילי הכולל עבירות אלימות רכוש, עבירות כלפי שוטרים ועוד. עם זאת, בית המשפט המחוזי ציין כי עברו הפלילי של המשיב אינו כולל עבירות סמים. בית המשפט המחוזי ציין כי אמנם, שירות המבחן לא המליץ על העברתו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני, אך הוסיף כי במקרה דנן יש מקום לשקול לסטות מהמלצה זו – משיקולי שוויון בין נאשמים. בהקשר זה ציין בית המשפט המחוזי כי הנאשם הנוסף הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני, על אף שחלקו בביצוע העבירות מושא כתב האישום גדול יותר באופן משמעותי מחלקו של המשיב. כך, צוין כי הנאשם הנוסף הוא שיזם והקים את המעבדה. בהמשך לכך, בחן בית המשפט המחוזי חמישה מפקחים מוצעים – פסל שלושה מהם ואישר שניים מהמפקחות המוצעות, לאחר שהתרשם כי מדובר בנשים נורמטיביות המודעות לעבירות המיוחסות למשיב וכי יש בכוחן לפקח על המשיב. בהתאם לכך, בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בבית משפחתו בנתניה, בפיקוחן של שתי המפקחות ובכפוף לשורה של תנאים מגבילים, לרבות הפקדות כספיות.

11. לבקשת המדינה, הורה בית המשפט המחוזי על עיכוב ביצוע של החלטתו עד ליום 23.5.2021 בשעה 12:00.

הטענות בערר

12. הערר שבפני מכון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. בעיקרו של דבר, המדינה טוענת כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שהורה על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני בהתחשב בעבירות המיוחסות לו, בעברו הפלילי ובתסקירים שהוגשו בעניינו. המדינה טוענת כי כתב האישום מלמד על עומק מעורבותו של המשיב בעולם הסמים ועל נגישותו לסמים מסוגים שונים ובכמויות גדולות. המדינה מוסיפה כי תסקירי שירות המבחן מלמדים כי קיים סיכון משמעותי להמשך התנהגות עבריינית של המשיב, שלא ניתן לאיין בתנאים של מעצר בפיקוח אלקטרוני. עוד נטען כי מסוכנותו של המשיב משתקפת גם בעברו הפלילי המכביד שבגינו הוטלו עליו בעבר עושימאסר. עוד מציינת המדינה כי מהתסקיר עולה שכיום מתנהל נגד המשיב הליך פלילי נוסף. לטענת המדינה, חלקו של המשיב בכל הנוגע להחזקת הסמים במעבדה וברכב זהה לחלקו של הנאשם הנוסף ואף מרכזי יותר בהתחשב בכך שהסמים נמצאו ברכבו. לעומת זאת, כך צוין, הנאשם הנוסף הוא נעדר עבר פלילי והתסקיר שניתן בעניינו משקף התאמה לאפשרות של פיקוח אלקטרוני. לבסוף, נטען כי המפקחים שהוצעו על-ידי המשיב נמצאו בלתי מתאימים על-ידי שירות המבחן.

13. הדיון בערר התקיים בפני ביום 21.5.2021. בפתח הדיון הוריתי על המשך עיכוב הביצוע של ההחלטה שנתן בית המשפט המחוזי עד למתן החלטה אחרת, על מנת לאפשר את המשך הטיפול בערר.

14. בתשובה לטענות המדינה, בא-כוחו של המשיב חזר והצביע על כך שהנאשם הנוסף, שעל-פי כתב האישום חלקו גדול יותר, נמצא במעצר בפיקוח אלקטרוני. הוא הוסיף וטען כי כפי שעולה מכתב האישום, המשיב "הצטרף" לפעילות במעבדה עובר למעצר, במועד שאינו ידוע. כמו כן, מסר בא-כוחו של העורר מספר עדכונים הנוגעים לאפשרות לעבות את מנגנון הפיקוח, ובהם סגירת התיק שהיה פתוח נגד בת-זוגו של העורר (שבית המשפט המחוזי פסל מפיקוח

מטעם זה) והעובדה ששימשה בעבר כמפקחת, כמו גם נכונותה של חברת משפחה נוספת להתייצב לדיון בפני בית המשפט לצורך בדיקת התאמתה לשמש כמפקחת. בא-כוח המשיב אף הדגיש את נסיבותיו האישיות של המשיב, בין היתר העובדה שהוא אב לשני ילדים רכים בשנים, האחד מהם תינוק בן כחודש.

דיון והכרעה

15. ההכרעה בערר מסוג זה אינה קלה. העבירות המיוחסות למשיב, כמו גם העובדה שהתנהגותו אינה מלמדת על הפנמה של גבולות החוק, הן מטרידות. לכך מצטרפת עמדתו של שירות המבחן, שלא תמכה בהעברתו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני.

16. חרף זאת, לאחר ששקלתי את הדברים ולא בלי התלבטות, החלטתי לדחות את הערר. בעשותי כן אני נותנת משקל לכמה שיקולים מרכזיים.

17. השיקול הראשון, שעליו – בעיקרו של דבר – ביסס בית המשפט המחוזי את החלטתו, הוא השוויון בין שני הנאשמים בפרשה. בהקשר זה שם בית המשפט המחוזי דגש בכך שהנאשם הנוסף, שעל פני הדברים חלקו בפרשה גדול יותר לפי כתב האישום (כמי ששכר את הדירה ששימשה כמעבדת הסמים, הקים אותה ואף ערך שינויים במערכת החשמל שלה) – מצוי במעצר בפיקוח אלקטרוני. כידוע, עקרון השוויון חולש גם על הליכי מעצר עד תום ההליכים (ראו למשל: בש"פ 7179/15 פירולב נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (15.11.2015); בש"פ 4212/16 לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (30.6.2016)). בהקשר זה יש לבחון האם קיים שוני רלוונטי המצדיק את ההבחנה בין הנאשמים (ראו: בש"פ 5428/14 מדינת ישראל נ' ניג'ם, פסקה 16 (14.8.2014)). במקרה שבפני, מתעוררת התלבטות מאחר שכדברי המדינה, למשיב יש עבר פלילי ואילו לנאשם הנוסף אין. יחד עם זאת, נתתי דעתי לכך שעברו הפלילי של המשיב אינו בעבירות סמים מהסוג המיוחס לו כעת, ואף טיב ההתנהגות העבריינית המיוחסת לו אינה מתבצעת באופן הרגיל מן הבית.

18. השיקול השני שמתווסף לכך, הוא העובדה שתסקירי שירות המבחן הצביעו, בצד החששות האמורים, על מחויבות משפחתית למשימת הפיקוח על המשיב ככל שיועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני. כך אף התרשמתי בעת הדיון שהתקיים בפני, ועולה מהחלטתו של בית המשפט המחוזי שבחן את המפקחים המוצעים כי כך התרשם אף הוא.

19. צירוף השיקולים האמורים יחד עם נסיבותיו האישיות של המשיב, שהוא בין היתר אב לשני ילדים רכים בשנים, הובילו אותי להכרעה שלא להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי. אולם, מובהר למשיב כי זו אינה הכרעה מובנת מאליה – ואל לו להפר את האמון שניתן בו על-ידי בית המשפט.

20. כאמור, במהלך הדיון שהתקיים בפני עלתה האפשרות להוספת מפקחת נוספת, שלא נבחנה על-ידי בית המשפט המחוזי. ככל שיעלה בכך צורך בהמשך, דרכו של המשיב פתוחה לפנות לבית המשפט המחוזי בבקשה מתאימה בעניין זה.

21. סוף דבר: הערר נדחה. העברתו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני תיעשה בהתאם להוראות שניתנו על-ידי בית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, י"ב בסיון התשפ"א (23.5.2021).

ש ו פ ט ת
